

Inbreng eerste termijn – kadernota 2025

Geachte voorzitter, geacht college en bovenal geachte gemeenteraad,

Het wordt tijd dat wij kathedralen gaan bouwen!

Ik zie u denken, wat zegt hij nu? Wij zeggen dit n.a.v. een boekje van de heer Quakernaat, waarin staat 'dat hij voor de kathedraal van Reims omhoog keek en zich afvroeg hoe het mogelijk is dat ze in de Middeleeuwen dit fenomenale bouwwerk wisten neer te zetten? En dat de middeleeuwers niks hadden maar alles konden. En hoe zit dat dan met ons, in onze tijd? Wij beginnen er pas aan als we risico's van te voren hebben uitgebannen. We zijn druk met formuleren, procedures en vergunningen. Daarbij blijven wij te vaak steken in redenen om het niet te doen, om er niet aan te beginnen.'

De kathedralen staan volgens hem voor levenslust, lef, creativiteit, innovatie, vakmanschap, liefde, bezieling en nog veel meer.

En wij moeten ook weer eens iets meer naar die zojuist uitgesproken termen werken.

Het 'blijven steken in redenen om het niet te doen, om er niet aan te beginnen' merken wij ook bij dossiers als het vestigen van onderwijs, het openluchttheater, TP Geuldal, de uitdagingen rondom een aantal voetbalcomplexen en de verbreding van de economische structuur.

Blijf daar niet hangen in het doen van onderzoek, maar doe een principe uitspraak dat je bepaalde dingen wilt oplossen en ga er gewoon voor.

Daarbij zullen er wellicht ook fouten worden gemaakt, maar fouten maken is essentieel. Fouten maken is verbonden met het vinden van oplossingen, verbonden met geniale invallen.

De beste manier om fouten te voorkomen is namelijk niets doen. Nooit iets nieuws proberen, risico uitbannen. Zover mogelijk wegblijven van de kathedraal.

Het laten liggen van kansen

Daarnaast laat dit college ook veel kansen liggen.

Kansen die we als Valkenburg a/d Geul niet kunnen laten liggen. Dit college ontbeert het aan lef.

Allereerst merk ik een bepaalde passiviteit bij het college als het gaat over de eventuele komst van de Einstein Telescoop.

Het is belangrijk hierbij te strijden om mogelijke spin-off daarvan richting onze gemeente te halen. Er wordt voor zover wij weten een bidbook opgesteld om later te kunnen presenteren binnen Europa. Waarom er niet voor zorgen dat ook wij iets te bieden hebben, iets speciaals, om in dat bidbook mee te nemen.

Daarnaast de vestiging van onderwijs. Er dienen zich meerdere kansen aan rondom het vestigen van onderwijs. Daar waar het gaat over Yuverta, over Encanto, over een nieuwe wijnbouwopleiding en ga

zo maar even door. Wij horen en zien weinig gebeuren, dat blijkt ook wel uit de eerder verkregen antwoorden op onze artikel-32 brief.

Zo ook het vestigen van een nieuwe attractie die interessant is voor zowel eigen inwoners als bezoekers. Kijk naar welke gronden interessant zijn voor een dergelijke ontwikkeling en durf daarin ook de regie te nemen (gebruik daarbij onze suggestie om een strategische grondkaart te produceren). Alleen maar vanaf de zijlijn toekijken hoe iemand anders wellicht iets wil ondernemen, dat gaat het ook niet worden.

De uitvoering

Wij wisten niet wat wij lazten, toen in het persbericht van de gemeente het volgende stond: we hebben een solide financiële basis, maar we zijn natuurlijk geen spaarclub. Het is de hoogste tijd om de beschikbare middelen daadwerkelijk in te zetten voor de uitvoering van die plannen die we hebben bedacht. We moeten met de hand aan de ploeg om die ambities waar te maken'. Aldus wethouder Dauven.

Echter kan ik me een verkiezingsdebat herinneren van begin 2022. Daarbij verweet destijds lijsttrekker Dauven, nu wethouder, mij/ons dat we aan potverteren wilde doen. Het ging hierbij om een discussie over de uitdagingen binnen het sociaal. Wat de CDA-fractie betreft blijven we hier gewoon in investeren.

Toen ik in 2018 in de raad kwam, en de jaarrekening werd behandeld, zat er in het totaalpotje van reserves en voorzieningen 56.681.807,11 en inmiddels, behandeling jaarrekening 2024, is dat opgelopen tot bijna 90 miljoen euro.

Zorg dan ook dat je woorden zich ombuigen in daden en investeer! Want dat zien we nu nog niet!

Dan nog zo'n voorbeeld dat we even benoemd willen hebben.

In datzelfde persbericht staat 'Meer aandacht voor dagelijkse zaken.

In 2025 richt de gemeente zich nog meer op het realiseren van uitvoering. Met niet alleen aandacht voor toekomstige grote, strategische projecten, maar ook voor de kleinere, dagelijkse zaken die de kwaliteit van leven en wonen in de gemeente positief beïnvloeden. Denk aan verkeersveiligheid, het onderhoud van groen, onderhoud van wegen en riolen, de aanpak van een scheve stoeptegel of het creëren van sociale ontmoetingsplekken'.

We hebben als CDA-fractie al meermaals tegen het college gezegd dat wij het kwaliteitsplan Openbare Ruimte willen openbreken, om betere afspraken te maken en richting aan te geven rondom de uitvoering. Hier wilde het college echter niets van weten, hoe kun je dan stellen dat je meer aandacht wil voor de dagelijkse zaken.

Voorzitter,

We vragen het college de komende periode werk te maken van de uitvoering, zoals wij telkens opnieuw in onze bijdragen vragen.

Dan nog ingaande op een paar specifieke dossiers:

-Het CDA vindt dat er een burgerbegroting moet komen, zo kunnen we een flinke stap maken in onze ambitie om burgerparticipatie verder vorm te geven en burgerkracht te stimuleren en ondersteunen. Hierbij moet er een democratisch proces plaatsvinden, waarbij directe democratie centraal staat, en waarbij inwoners zelf beslissen hoe een deel van het gemeentelijk budget wordt uitgegeven. We zullen daartoe als gemeenteraad een bepaald bedrag moeten reserveren in onze gemeentelijke

begroting en dit beschikbaar stellen aan onze inwoners om invulling te geven aan deze burgerbegroting.

Wij stellen dan ook per amendering voor dat het college in de begroting 2026 noteert dat onze gemeente zich voorbereidt op het instellen van een Burgerbegroting naar Maastrichts voorbeeld.

-In de kernen zijn dit jaar geen zomerplanten geleverd, zoals al jaren het geval is. Bij navraag bleek de reden te zijn dat het budget niet toereikend was. Dit is erg vreemd. Graag een reactie van het college?

- Wij staan positief t.o.v. een onttrekking uit de reserves t.b.v. een grootschalig evenement in 2028. Echter zonder meer informatie over de inhoud van dit evenement kunnen wij niet bij voorbaat akkoord gaan met dit voorstel. Niet uitgesloten is dat dit evenement veel meer geld gaat kosten en dit betekent dat de gemeenteraad hierover vroegtijdig moet worden geïnformeerd en er nu een integraal afgewogen besluit kan worden genomen en dat er geen sprake is van de zgn. salamitactiek (dit is tactiek waarbij het college zijn doel geleidelijk wil bereiken, door de gemeenteraad steeds "kleine" bedragen af te dwingen en uiteindelijk te slagen in wat men in één stap niet gedaan zou krijgen).

O.i. zou dit voorstel in een apart raadsvoorstel aan de orde moeten komen.

- In de kadernota wordt aangegeven, dat kunst, cultuur en erfgoed als vaste waarden in het DNA van de gemeente Valkenburg zijn "gebeiteld". Verenigingen zorgen voor het cement in de samenleving. Gemeenschapshuizen spelen in (ver)binding een grote rol en o.a. muziekprogrammering en andere culturele initiatieven komen dankzij vele vrijwilligers van de grond. Gezien het grote overschot willen wij voor de volgende voorstellen een amendement c.q. motie indienen :

- De gemeenschapshuizen krijgen 100% van de onderhoudskosten betaald i.p.v. 75%. Voor al die initiatieven dienen er ook vrijwillige bestuurders te komen. Deze zijn nu al schaars en het lopen van financiële risico's voor deze mensen werkt afschrikwekkend. Wij hebben dit al eerder voorgesteld, maar dit is toen verworpen. Desalniettemin herhalen we ons voorstel omdat het financieel mogelijk is en het de werving van vrijwillige bestuurders van gemeenschapshuizen zal vergemakkelijken

- Voorts willen wij graag dat verenigingen die uitvoeringen realiseren in gemeenschapshuizen ook in aanmerking kunnen komen voor een evenementensubsidie. Volgens de APV valt echter een bioscoop-, theater- of muziekvoorstelling, die gehouden wordt in een van de gemeenschapshuizen die onze gemeente rijk is, niet onder het huidige beleid.

- V.w.b. de structurele en incidentele component voor het cultuurbeleid willen wij wachten tot de raadsvergadering waarin de nota cultuurbeleid en het bijbehorende uitvoeringsprogramma 2026-2028 wordt besproken. Wij begrijpen nu al niet waarom wordt voorgesteld om de subsidies muziekonderwijs te gebruiken ter dekking van deze componenten.

- Wij zijn verbaasd over de hoge kosten die de vervanging van de kunstgras toplagen bij VV Walram en VV Berg '28 met zich meebrengt. Het gevraagde eenmalig investeringskrediet van € 1.300.000 is erg hoog en komt in de buurt van 2 nieuwe kunstgrasvelden. De vorige

verantwoordelijke portefeuillehouder (4 jaar geleden), sprak over vervangingsbedragen van € 200.000 Is een vervanging in 4 jaar tijd 3x zo duur geworden? Voorts de vraag hoe het staat met de SPUK Sport 2026? De kans dat deze SPUK Sport zou worden gecontinueerd wordt immers reëel geacht.

- Het voorstel om samen met de gemeente Gulpen-Wittem samen de functie van Privacy officer in te vullen vinden wij een goede zaak. Het past in de door de GR gewenste samenwerking tussen de gemeenten. We zijn echter ook van mening dat deze samenwerking ook zou kunnen gelden voor meer (kwantitatief kwetsbare) functies zoals bijv. de formatie helpdeskmedewerker ICT, formatie financieel advies etc. Waarom wordt deze weg niet bewandeld?

Graag vatten wij kort samen hoe wij onze gemeente graag in de toekomst zien:

Valkenburg a/d Geul moet uitstralen dat we dé Mergelstad van de gehele wereld zijn.

Een plek waar overal hijskranen en bulldozers staan om huizen te bouwen en de staat van de infrastructuur op peil te houden.

Een plek waar de zorg en aandacht voor ouderen gewaarborgd is en we jonge mensen een thuis, een school- cq. werkplek & ontspanningsmogelijkheid kunnen bieden. Zowel op het gebied van sport alsook cultuur.

Een plek waar de natuur de ruimte krijgt, we volop vergroenen en we voortdurend nadenken over maatregelen die mogelijke wateroverlast vermindert.

Een plek waar leegstaande panden gevuld worden met ambachtelijke bedrijven en onderwijs.

Een plek waar we groots durven denken en kansen die zich voordoen niet laten liggen.

Een plek waar in elke kern een basisschool blijft bestaan en/of zich hervestigt.

Een plek waar we inzetten op nieuwe toeristische attracties die interessant zijn voor zowel de eigen inwoners alsook specifiek de jonge gezinnen. Daarbij is het belangrijk een gezonde balans te vinden in het kader tot de leefbaarheid.

Dat is waar we volgens de CDA-fractie naartoe moeten streven.